

ΤΟΥ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ ΛΑΠΑΘΙΩΤΗ

ΙΣΤΟΡΙΑ

Γραμμένο για τὸ «Μπουκέτο»

Τάλογε χλιμίντρισε,
τίναξε τὸ γκέμι'
μιά καρδούλα τρέμει.

Τάλογο ξεκίνησε,
γύρισε τὴν πλάτη,
χάθηκε ἀπ' τὸ μάτι.

...Στὴ γωνίτσα κάθεται
τώρα λυπημένη'
γράμμα περιμένει.

Μιά βδομάδα πέρασε,
θλιβερά χαμένη'
γράμμα δὲ λαβαίνει.

Δυὸ βδομάδες πέρασαν,
ὁ καιρὸς διαβαίνει'
γράμμα δὲ λαβαίνει.

Ταπεινά στὴ χάρη της,
πάει καὶ κάνει τάμα'
δὲ λαβαίνει γράμμα.

Ἐνας μῆνας πέρασε,
δὲ λαβαίνει γράμμα'
λυώνει μέσ' στὸ κλάμα.

Πέρασε κι' ὁ δεύτερος,
νότισε τὸ χῶμα'
δὲ λαβαίνει ἀκόμα.

Τελospάντων, μιὰν ἀγῆ,
γίνεται τὸ θάμα :
ἔρχετ' ἕνα γράμμα.

Ξενητεύτηκε μακρὸς,
πῆγε γιὰ χρυσάφι'
θὰ γυρίσει, γράφει.

Ἄλωνόρης πέρασε,
λείπει πάντα πέρα'
γράφει κάθε μέρα.

Ἦρθε τὸ χινόπωρο,
χάθηκαν τὰ κρίνα,
γράφει κάθε μῆνα.

Ἐνας χρόνος πέρασε,
φύσηξεν ὁ μπότης'
ράβει τὰ προικιά της.

Πέρασε κι' ὁ δεύτερος,
ἕνα γράμμα μόνο'
γράφει κάθε χρόνο.

Μὲ σφιγμένη τὴν καρδιά,
κάθεται στὸ ράφι'
θὰ γυρίσει, γράφει.

Πέντε χρόνια πέρασαν'
οἱ παλιοὶ γυρνᾶνε'
θάρθει ὅπου καὶ νᾶνε.

Δέκα χρόνια πέρασαν.
τὸν τροβόυν οἱ δρόμοι,
δὲ γυρίζει ἀκόμη.

Πλούτισε, δὲν πλούτισε,
μάζωξε χρυσάφι ;
Τώρα πιά δὲ γράφει.

Τὸ ἄνθος; τῆς ὑπομονῆς
μέσα της φυτρώνει'
ἔμαθε πιά μόνη.

...Τριάντα χρόνια πέρασαν.
Πῶς περνᾶν τὰ χρόνια !
πλάκωσαν τὰ χιόνια.

Στ' ἄμαθα μαλλάκια της
ἔπλωσε τὸ χιόνι
γέρασε, κρυώνει.

Μὲ τὸ μαντηλάκι της,
σὺν κυρούλα μοιάζει'
τώρα τί τὴ νοιάζει...

Ξαφνικά, ἐνῶ τέλειωνε
τί καλὰ τὸ πράμα,
γίνεται ἕνα θάμα.

Μιά γιορτή, μιὰν ἀνοιξη,
γίνεται τὸ θάμα :
ἔρχετ' ἕνα γράμμα.

Γλέντησε, βαρέθηκε,
μάζωξε χρυσάφι'
θὰ γυρίσει, γράφει.

Κάθεται καὶ σκέβεται :
τώρα πούχει ἀσπρίσει.
τί καὶ νὰ γυρίσει ;..

Ναπολέων Λαπαθιώτης

ΓΟΥΣΤΑΥΟΥ ΛΑΦΦΟΝ

Ο ΣΜΥΡΝΑΙΟΣ ΧΑΣΑΠΗΣ

[Πατινάδα]

[Ἦ Ο κ. Λαφφὸν ἦτο ἄλλοτε ἀποσπρόβενος τῆς Γαλλίας ἐν Σμύρῃ καὶ κατὰ τὸν Πρόβενος ἐν Ἀδριανουπόλει καὶ ἔγραψεν Ἑλληνικοὺς στίχους.]

Γιὰ σένα, φῶς μου, τάφερα, γιὰ σένα τὰ παιχνίδια,
ἔβγα στὸ παραθύρι σου δυὸ λόγια νὰ σοῦ πῶ,
νὰ δῶ τὰ μαύρα μάτια σου, τὰ σαθωτά σου φρόδια,
ἔβγα, μὴν εἶσαι ἀπονη' τὸ ξέρεις σ' ἀγαπῶ.

Τί σπλάχνα σουδῶσ' ὁ Θεός, γιὰ μιὰ σταλίτσα ὅπου
μ' ἀφίνεις καὶ παιδεύομαι σὺν ψάρι στὴ φωτιά.

Εγὼ γιὰ σένα ἄφησα, γλέντι, χαρὰ καὶ δειπνο,
ἔβγα, τ' ἀγιάζι μ' ἔφαγε, ρίξε μου μιὰ ματιά.

Ἄν εἶχα στὸ κεφάλι μου βασιλικιά κορῶνα
σὺν πέτρα θὰ τὴν ἔσερα στὸ τζάμι τὸ κουφόν...
Ξύπνα δυὸ λόγια νὰ μοῦ πῆς, γλυτόφωνη τραγῶνα,
ξύπνα κι' ἂν θέλῃς δόσε μου φαριμάκι, τὸ ρουφῶ.

Σοῦπε κανέναν τίποτε ποτὲ κακὸ γιὰ μένα ;
Σοῦ κάμανε παράπονα, φῶς μου, στὸ μαχαλά ;
Τὸ ξέρεις δὲν ἐψήφισα ποτὲ ἐγὼ κανένα.
ἔχθρους ἂν ἔχῃς πὲς μου το, κάμνω μ' αὐτοῦς καλά.

Ἄν ἔχῃς γειτονόπουλα ποῦ εἶν' ὁ πειρασμός σου,
μὲ μιὰ ματιά σου δείξε μου ποῦ εἶναι νὰ τὰ δῶ,
νὰ σοῦ τὰ κάμω σὰ σκυλιά νὰ σπαρταροῦν ἐμπρός σου,
καὶ νὰ τὰ πιάνουν σύγκρυα ἔδῳ σὺν τραγουδῶ.

Γιὰ χάρι σου, μὰ τὸ θεό, ὅσους μοῦ πῆς σκοτῶνω,
γιοφῶρι ἀπὸ κόκκαλα σοῦ κάμνω νὰ περνᾶς,
κι' αὐτὸν τὸν χάρο ἂν τὸν δῶ, κι' αὐτὸν τὸν μαχαιρώνω,
νὰ βγαίνῃς, φῶς μου ἄφοβα, παντοῦ νὰ σεργιανῆς.

Κι' ἂν τύχη τὸ φουστάκι κανέναν νὰ πατήσῃ
νὰ γγίξῃ τὴν πλεξούδα σου ἀπὸ παλληκαριά,
νὰ μὴν τὸν εἶχεν ἄμποτες μᾶνα καμμιὰ γεννήσῃ,
τοῦ κοβῶ τὰ παιγίδια του, τὰ ρίχτω στὰ θεριά.

Ὅ, τι μοῦ πῆς ὀρκίζομαι εὐθύς πῶς θὰ τὸ κάνω,
πῶς δὲν θα πῶ «ἀδύνατο» αὐτὸ ποῦ μοῦ ζητεῖς.
Καὶ ἂν μοῦ πῆς : ἀπόθανε ! ὁμέσως θ' ἀποθάνω,
κι' ἂ; ἀνοιχθῆ τὸ μνήμα μου ἐκεῖ ποῦ θὰ πατήσῃ.

Νὰ σ' ἀρνηθῶ, τὰ χεῖλη σου μόνον νὰ μὴ προστάξουν.
αὐτὸ μόνον δὲν γίνεται, ὁ κόσμος κι' ἂν χαθῆ,
κάλλια νὰ δῶ στὴν πόρτα σου σὰ βῶδι νὰ μὲ σφάζουν
τὸ αἷμα μου στὸ σπῆτι σου ποτάμι νὰ χυθῆ.

Ἄν ὁμως καὶ δὲν μ' ἀγαπᾶς καὶ θέλεις ν' ἀποθάνω,
ἀπόψε εἰς τὴν πόρτα σου μπῆξε καρφιά γερά,
νὰ χύσω τὰ τσιγέρια μου, νὰ τὰ κρεμάσω ἐπάνω,
νὰ βγάλῃ μαῦρο ὄνομα τὸ σπῆτι σου, σκληρῶ !

Κι' ὅποιος περνᾶ, τρεμουλιαστὰ νὰ κάνῃ τὸ σταυρό του
εἰς τὴν ζῆς μὲ δακρυα, μὲ πόνους, μὲ καῦμούς
κι' ἂν παρῆς ἄνδρα τὴν ἀγῆ, σὺν θάσαι στὸ πλευρό του
νὰ μὲ θωρῆς στὸν ὕπνο σου, νὰ χύνῃς στεναγμούς.

ΣΕΡΒΙΚΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

[Μετάφρ. Νικ. Τομαζαίου]

[Ἦ Ο Ν. Τομαζαῖος, Ἴταλὸς γραμματολόγος, ἐξέπότης Ἑλληνικῶν μεταφράσεων Σερβικῶν Δημοτικῶν Τραγουδιῶν.]

Ὁ Κωνσταντῆς τὸν μαῦρο του στήν Βόσνια καλιγώνει,
δὲν εἶν' σὺν τᾶλλα πέταλα τὰ πέταλα τοῦ μαύρου.
Ἐκεῖος τὸν ἐπετάλωνε μ' ἀσημί καὶ μολύβι.
Τὸν πεταλώνει ὁ Κωνσταντῆς καὶ τ' ἄλογο κλωτσάει.
Μαῦρε, καλέ μου, ἡσύχασε, ὁ Κωνσταντῆς τοῦ λέει,
ἂν εἶνε καλὸ ποῦ φέρνομε, καλὸ γιὰ μὲ καὶ σένα,
μὲ μόσχο, μὲ βαλοῦματα θὰ σὲ ταῖζ' ἐκεῖνη'
νὰ τρῶς μιὰ μέρα, Μαῦρε μου, νὰ τρέχῃς δυὸ, νὰ παῖξῃς.
Ἄν εἶν' κακὸ ποῦ φέρνομε, κακὸ γιὰ μὲ καὶ σένα,
μὲ πικρὸ χόρτο θλιβερὸ θὰ σὲ ταῖζ' ἐκεῖνη,
μιὰ μέρα, Μαῦρέ μου, νὰ τρῶς, δυὸ μέραις ν' ἀρρωσταίνῃς.

Ὁμορφο πράγμα νὰ κυτᾶς τὴν νύμφη μας τὴ νύχτα.
ἢ νύμφη κάθεται κοντὰ εἰς τὸν ἀνδραδελφόν της,
ἔχει στεφάνι στὰ μαλλιά καὶ τὸν γαμβρὸ κυτᾶει.
Λέει ὁ γαμβρὸς : τί μὲ κυτᾶς, ὦ ἀκριβὴ ψυχὴ μου;
—Κυτᾶζω σὲ ποῦ μ' ἔδωκε ἡ μοῖρα νοικοκύρη,
γιὰ νὰ μοῦ πῆς ; πῶς ἔμπορῶ τῆς μάνας σου ν' ἀρέσω.
—Εὐχολοᾶ, κόρη μου, μπορεῖς τῆς μάνας μου ν' ἀρέσῃς.
Πλάγιαζ' ἀργά, σηκῶ ταχιά, φροκάλιζε τὸ σπῆτι.
φῆρε νερό καὶ τὰ μαλλιά κτένιζε τὰ ξανθὰ της.